

Wodne Zebranie Członków PSPO

Dnia 16 kwietnia odbyło się ósme Walne Zebranie Członków Polskiego Stowarzyszenia Producentów Oleju, które tradycyjnie już zostało zorganizowane w zabytkowym gmachu budynku Unitra przy ul. Nowogrodzkiej w Warszawie.

Zebraniu sprawnie przewodniczył pan Daniel Piotrowski, który był jednym z inicjatorów założenia Stowarzyszenia. Tegoroczne Walne Zebranie Członków miało charakter sprawozdawczo-wyborczy. Prezes Zarządu – Mariusz Szeliga, omówił działalność Zarządu PSPO w poprzednim roku. Przedstawił też zebrany plan działań zamierzonych na rok 2015. Zatwierdzono m.in. Sprawozdanie finansowe i plan tegorocznego budżetu. Najważniejszym punktem Walnego Zebrania Członków były natomiast wybory Zarządu oraz Komisji Rewizyjnej. Z funkcji wiceprezesa Zarządu zrezygnował pan Stanisław Gacek. Na Zebraniu nastąpiło uroczyste podziękowanie mu za lata współpracy.

W skład Zarządu na kadencję 2015-2017 weszli: Mariusz Szeliga – prezes, a w randze wiceprezesów: Wiesław Dziąg, Arkadiusz Burczyński i Grzegorz Barczewski. Jako wiceprezes do Zarządu PSPO dołączył Zbigniew Klesyk, który reprezentuje firmę BestOil Sp. z o.o.

Komisja Rewizyjna pozostała w składzie 3 osobowym, a w jej skład weszli: Mieczysław Parzydło - przewodniczący i członkowie Agnieszka Dąbrowska – Kubaczyk i Stanisław Gacek.

Na koniec wygłoszone zostały dwa referaty. Specjalnie na WZC PSPO do Warszawy przyjechała Dyrektor Generalana FEDIOLU – Nathalie Lecocque, która przedstawiła zebrany zagadnienia związane z rynkiem rzepaku, które w ostatnim czasie były bądź są realizowane przez tę organizację. Z kolei dyrektor generalny Krajowej Izby Biopaliw Adam Stępień, omówił aktualną sytuację branży biopaliw.

JŻ, EM

W numerze:

- Walne Zebranie Członków PSPOstr. 1
- Prognozy produkcji rzepaku w sezonie 2015/2016str. 2
- Import GMO w gestii państw członkowskich?str. 3
- Słodyszek rzepakowy- PIORIN alarmujestr. 3
- Rekordowo wysoki eksport rzepakustr. 3
- Ogromne zbiory soi w sezonie 2014/2015 wg USDAstr. 4
- Rzepak rozpoczyna kwitnieniestr. 4, 5
- Rozbicie grupy wyludniającej VATstr. 5
- Notowaniastr. 6

Polskie Stowarzyszenie Producentów Oleju

ul. Grzybowska 2 lok. 49
00-131 Warszawa
tel.: 22 313 07 88
fax.: 22 436 39 66
e-mail: biuro@pspo.com.pl
www.pspo.com.pl

Oil Express:

Redakcja: **Joanna Żuchniewicz**
Foto: własne, www.freefoto.pl,
www.pixabay.com

Prognozy produkcji rzepaku sezon 2015/2016

Prognozy zbiorów rzepaku w UE w br. przewidują około 21,5 mln ton, co oznaczałoby 11% spadek o 2,7 mln ton poniżej rekordowego poziomu z 2014 roku (24,2 mln ton). Byłoby to jednak 0,6-0,9 mln ton więcej od wcześniejszych przewidywań.

Prognozy zakładają średni plon rzepaku na poziomie 3,3 t/ha wobec 3,58 t/ha z areалу 6,50 mln ha wobec 6,76 mln ha. Część producentów zredukowało ozimy areal rzepaku głównie na rzecz pszenicy. Redukcje dotyczyły: Niemiec, Polski, Rumunii, Bułgarii oraz Wielkiej Brytanii oraz niewielka redukcja dotyczy Francji.

W Niemczech plony rzepaku mogą spaść z 4,5 do 4 t/ha, co przy redukcji areálu z 1,39 do 1,31 mln ha, co powinno spowodować spadek zbiorów

o około 1 mln t do około 5,3 mln t (-16%). We Francji zbiory powinny się zmniejszyć o 0,37 mln ton do 5,2 mln ton (-7%), w Wielkiej Brytanii o 0,2 mln ton do 2,3 mln ton (-7%), natomiast w Polsce zbiory powinny się zmniejszyć o około 10% do 2,8 mln ton. Spadek zbiorów przewiduje się u wszystkich większych producentów.

W następnym sezonie 2015/16 podaż rzepaku w UE28 powinna się zmniejszyć o 5,5% z rekordowego poziomu 27,5 mln ton do około 26 mln ton. Po redukcji importu w bieżącym sezonie 2014/15, w kolejnym zapowiada się 21% wzrost przywozu rzepaku z poza UE do około 3 mln ton (o ile pozwoli mniejsza podaż z Ukrainy wynikająca ze spadku zbiorów z 2,4 mln ton do 1,9-2 mln ton). Z drugiej

strony spodziewany jest wzrost podaży Canoli z Australii. Taki poziom importu oznacza przyrost o jedynie 0,5 mln ton m. in. dzięki zużyciu zapasów.

Przerób w bieżącym sezonie 2014/15 powinien wzrosnąć z około 24 mln ton do rekordowego poziomu 24,5 mln ton, ale kolejny sezon 2015/16 może przynieść 3% spadek przerobu do 23,8 mln ton. Zapasy rzepaku w bieżącym sezonie 2014/15 wzrosną z 0,82 mln ton (na początku sezonu) do wysokiego poziomu 1,5 pod koniec czerwca 2015 roku. Kolejny sezon 2015/16 powinien jednak przynieść 32% spadek zapasów, ale do relatywnie średnio wysokiego poziomu około 1 mln ton.

Źródło: PSPO za FAMMU/FAPA na podst. Oil Word

Bilans rzepaku w UE (mln ton)

	12/13	13/14	14/15	15/16p	zmiana w %
zapasy początkowe	1,54	1,00	0,82	1,51	84,1
Produkcja	19,80	21,23	24,17	21,47	-11,2
<i>Niemcy</i>	4,92	5,78	6,25	5,25	-16,0
<i>Francja</i>	5,46	4,37	5,52	5,15	-6,7
<i>Polska</i>	2,11	2,87	3,10	2,80	-9,7
<i>Wlk. Brytania</i>	2,56	2,13	2,46	2,28	-7,3
<i>Rep. Czeska</i>	1,15	1,44	1,53	1,27	-17,0
<i>Rumunia</i>	0,16	0,66	1,13	0,97	-14,2
Import *	3,42	3,66	2,49	3,00	20,5
PODAŻ	24,76	25,89	27,48	25,98	-5,5
Eksport *	0,08	0,29	0,62	0,32	-48,4
Przerób	22,75	23,97	24,45	23,80	-2,7
inne użycie	0,93	0,81	0,90	0,83	-7,8
POPYT	23,76	25,07	25,97	24,95	-3,9
zapasy końcowe	1,00	0,82	1,51	1,03	-31,8

Źródło: Oil World, p- prognoza, * poza handlem wewnątrz UE
sezon od lipca do czerwca

Import GMO w gestii państw członkowskich?

Komisja Europejska zamierza dnia 22 kwietnia ujawnić dokument, w którym przewiduje zmianę procedur importu żywności i pasz GMO. Autorem 13 stronicowej propozycji jest komisarz ds. Zdrowia i Bezpieczeństwa Żywności Vytenis Andriukaitis. Przewiduje się, że import żywności i pasz odbywałby się na podobnych zasadach, jak obowiązujące od 2 kwietnia br. reguły możliwego zakazu lub dopuszczenia upraw GMO przez poszczególne państwa członkowskie. Zatem ewentualny zakaz lub

dopuszczenie do importu GMO byłoby nie jak obecnie na poziomie całej Unii, ale odpowiedzialność i decyzja spoczęłaby na państwach członkowskich. Podobnie jak dla zakazu upraw GMO państwo członkowskie mogłoby zakazać importu, ale z innych przyczyn jak ochrona zdrowia lub środowiska, co pozostaje w gestii EFSA. Już tydzień wcześniej szereg organizacji branży rolniczej jak i ochrony środowiska takich jak: Copa-Cogeca, Fefac, Fedoil, European Flours Millers,

EuropaBio, FoE, GP podniosło larum względem propozycji KE. Do protestów dołączyli najwięksi partnerzy handlowi Unii: USA, Kanada, Argentyna i Brazylia ostrzegając, że reforma może zakłócić handel międzynarodowy paszami oraz żywnością.

Źródło: PSPO za Famu Fapa

Słodyszek rzepakowy – PIORIN alarmuje

Już prawie we wszystkich województwach PIORIN uaktywnił swoje komunikaty dotyczące pojawienia się w poszczególnych powiatach słodyszka rzepakowego. Należy się spodziewać, że ocieplenie w ostatnich dniach spowoduje intensywne naloty chrząszczy. Obecnie obserwuje się nadal częściowy nalot słodyszków i jak dotąd nie we wszystkich rejonach

przekroczył on próg ekonomicznej szkodliwości. Szkodników z każdym dniem może być więcej, bo wzrosła dobową temperatura powietrza. Przede wszystkim należy wybrać się na pole i sprawdzić, ile chrząszczy słodyszka naleciało na plantacje. Można to uczynić poprzez wystawienie żółtych naczyń, tablic lepowych oraz obserwując bezpośrednio rośliny.

Z racji tego, że w większości kraju rzepak jest jeszcze w fazie pąkowania szkodliwość tych szkodników może okazać się znacząca. Szkodnik ten przegryza pąki i w ten sposób dostaje się do pyłku kwiatowego. Uszkodzone pąki żółkną, usychają, a następnie opadają i pozostaje jedynie szypułka kwiatowa. Sygnałem do wykonania zabiegu są średnio 1-2 chrząszcze na roślinę.

Źródło: PSPO za Farmer.pl

Rekordowo wysoki eksport rzepaku

Jak informują analitycy BGŻ, eksport rzepaku z Polski w sezonie 2014/15 będzie rekordowo wysoki. Według wstępnych danych handlowych, opublikowanych przez Sparks, już w pierwszych 8 miesiącach sezonu (tj. od początku lipca 2014 r. do końca lutego 2015 r.) przekroczył poziom 803 tys. t. stosunku do tych samych miesięcy w sezonie 2013/14 zwiększył się o 18 proc. (o 120 tys. t).

Dość duży wolumen rzepaku (tj. 228 tys. t) wyeksportowano drogą morską. Sparks oczekuje, że w całym sezonie 2014/15 wywóz rzepaku z Polski wyniesie 900 tys. t wobec 705 tys. t w sezonie 2013/14. Jeśli się tak stanie, na eksport trafi ok. 27 proc. krajowej produkcji rzepaku (w poprzednim sezonie 2013/14 odsetek ten wyniósł 23 proc., a w sezonie 2012/13 15 proc.).

Import rzepaku do Polski w ciągu pierwszych 8 miesięcy sezonu 2014/15 wyniósł 127 tys. t wobec 146 tys. t w analogicznym okresie w sezonie 2013/14. Oznacza to spadek o 13 proc., tj. o 19 tys. t. Według prognoz Sparksa, import w całym sezonie może wynieść 230 tys. t wobec 195 tys. t w ubiegłym sezonie.

Źródło: PSPO za BGŻ

Ogromne zbiory soi w sezonie 2014/15 wg USDA

Dnia 9 kwietnia br. Ministerstwo Rolnictwa USA opublikowało comiesięczne szacunki oraz prognozy zbiorów oleistych, w tym soi na świecie. Kolejny już miesiąc utrzymują się niezwykle optymistyczne prognozy zbiorów dla soi w bieżącym sezonie 2014/15. USDA przewiduje wzrost globalnego poziomu zbiorów soi do rekordowej ilości, tym razem około 315,5 mln ton tj. 31,8 mln ton więcej niż w poprzednim sezonie (wzrost o 0,4 mln ton wobec prognoz z 10 marca br.). Wg USDA przez miesiąc wzrosły prognozy zbiorów soi w Ameryce Południowej dzięki poprawi prognoz dla Argentyny oraz Urugwaju. W Argentynie prognozowane są zbiory soi na poziomie 57 mln ton (wobec 54 mln ton sezon wcześniej) tj. 1 mln ton więcej niż przed miesiącem. Nie zmieniono prognoz dla Brazylii – 94,5 mln ton (wobec 86,7 mln ton sezon wcześniej) oraz Paragwaju 8,5 mln ton (wobec 8,2

mln ton sezon wcześniej). W USA jesienne zbiory soi wzrosły o około 16,6 mln ton do rekordowego poziomu około 108 mln ton (szacunki bez zmian od stycznia br.). USDA zmniejszyło o 4% prognozy zapasów końcowych soi w USA. Niewielka, a wynikająca ze wzrostu prognoz produkcji, zwyżka światowej podaży soi przełoży się na wzrost globalnego spożycia oraz handlu soją o 0,1%. Prognozy zapasów soi pod koniec bieżącego sezonu 2014/15 przez miesiąc nie zmieniły się, jakkolwiek wzrosną do 89,6 mln ton wobec 66,3 mln ton na początku sezonu. Kolejny miesiąc z rzędu utrzymują się bardzo optymistyczne globalne prognozy produkcji oleistych. W sezonie 2014/15 wzrosną one do rekordowego poziomu, tym razem 532,8 mln ton tj. o 28,1 mln ton więcej niż sezon wcześniej, co oznacza miesięczny wzrost o około 0,6 mln ton (miesięcznemu wzrostowi prognoz dla

soi, rzepaku i słonecznika towarzyszył spadek prognoz dla kopry, orzeszków ziemnych, bawełny i ziaren palmy olejowej). Zmiany prognoz dla słonecznika wynikają ze wzrostu prognoz zbiorów tej uprawy w Argentynie, Boliwii i Rosji. Równoległe USDA zwiększyło prognozy produkcji rzepaku dla Indii. Inne globalne zmiany, to spadek prognoz produkcji bawełny w Indiach i Australii oraz orzeszków ziemnych w Wietnamie. Wielkie zapasy końcowe oleistych pod koniec bieżącego sezonu przewidywane są na 103,4 mln ton (w tym 89,6 mln ton stanowi soja) wobec 80,7 mln ton sezon wcześniej.

Dnia 9 kwietnia giełda towarowa w Chicago na dane USDA odpowiedziała spadkiem cen kontraktów terminowych dla soi do poziomu najniższego od około 6 miesięcy. Za miesiąc USDA opublikuje pierwsze prognozy dla nowego sezonu 2015/16.

Źródło: PSPO za Fammu Fapa

Rzepak rozpoczyna kwitnienie

W cieplejszych regionach kraju, rzepak rozpoczyna kwitnienie. Kwitnienie trwa około 3 tygodni. W tej fazie rzepak wykazuje największą wrażliwość na wiele negatywnych zjawisk mających ostateczny wpływ na ilość zawiązanych łuszczyń i nasion, a więc i na plon.

Istnieje kilka stresów, na które rzepak jest narażony w tym okresie. Każdy z nich może w sposób znaczący mieć wpływ na końcowy wynik jego plonowania.

Groźne wahania temperatur

Na kwitnienie wpływa temperatura, która nie tylko warunkuje termin kwitnienia, ale determinuje również jego jakość. Duże różnice temperatur jakie ciągle obserwujemy pomiędzy dniem a nocą mogą być przyczyną

destrukcji zalążni, wpływając tym samym na liczbę płodnych kwiatków, a w rezultacie na plon końcowy rzepaku. W nocy temperatura spada do 0°C, natomiast w ciągu dnia nie przekracza 12-15°C. Duże wahania temperatur wywołują stres cieplny i w konsekwencji powodują zmiany w metabolizmie roślin. Co dodatkowo martwi, rzepaki są niskie, ze słabo jeszcze wykształconymi pędami bocznymi. Może okazać się, że po nagłym wzroście temperatur kwitnienie będzie krótkie, a to wpłynie na ilość zawiązanych łuszczyń. Kluczowe okazać się najbliższe dwie dekady.

Atak słodyszka

Póki co słodyszek jest mało aktywny, to skutek umiarkowanych temperatur

i przede wszystkim chłodnych jeszcze nocy. Słodyszek najwięcej szkód wyrządza w rzepaku od fazy zwanego kwiatostanu do początku kwitnienia. Później jego szkodliwość spada. Należy jednak monitorować intensywność jego nalotów, by w porę zareagować w przypadku nagłego przekroczenia prognozy ekonomicznej szkodliwości.

Słaba aktywność zapylaczy

Warunki meteorologiczne podczas kwitnienia mają także wpływ na aktywność owadów zapylających.

Ciąg dalszy na następnej stronie

Rzepak rozpoczyna kwitnienie – cd.

Jeżeli podczas kwitnienia rzepaku będzie chłodno, pochmurnie, wietrznie oraz deszczowo może to wpłynąć na niską aktywność zapylaczy, a co za tym idzie na ilość zapyłonych kwiatów. Problem z zapylianiem potęguje także obserwowany spadek populacji pszczoł i ich zmniejszona aktywność.

Niebezpieczne przymrozki

Zagrożeniem dla kwitnącego rzepaku mogą okazać się jeszcze prawdopodobne w tym okresie przymrozki. Największą wrażliwość na to zjawisko rośliny wykazują przed początkiem kwitnienia i przez następne dwie dekady. Przymrozki są przyczyną deformacji pędów i ich "esowatych" wykrzywień. Uszkodzenia te w zależności od wielkości mogą mieć wpływ na tworzenie kwiatostanu oraz stopień wykształcenia łuszczyń i nasion.

Najgroźniejszy jest przymrozek w okresie kwitnienia. Zamarzający w wyniku niskiej temperatury sok komórkowy powoduje rozerwanie ścian komórkowych. Efektem tego jest przejściowe wędnięcie roślin (utrata turgoru). Przymrozek powoduje zniszczenie poszczególnych kwiatów lub młodych zawiązków łuszczyń. Przemrożone organy zamierają i odpadają.

Susza może dać się we znaki

Niebezpieczeństwem jest też długotrwały okres posuchy, który może spowodować, że z powodu braku wody, roślina sama zredukuje liczbę łuszczyń. Uważa się, że największy wpływ suszy na spadek plonu nasion rzepaku ma miejsce właśnie w fazie kwitnienia. Deficyt wody powoduje zasychanie liści, które

zapewniają odpowiednią wydajność fotosyntezy. W następstwie słabego zaopatrzenia roślin w wodę, dochodzi często do redukcji nie wykształconych jeszcze organów generatywnych w części wierzchołkowej, a w łuszczyinach w części środkowej nie wykształcają się nasiona lub mają znacznie obniżoną MTN. Na stopień reakcji rośliny na ten stres znaczący wpływ ma system korzeniowy - jego wydajność, zdrowotność oraz głębokość. Wysoka temperatura może uszkodzić wrażliwe organy roślin, np. zawiązki kwiatów czy łagiewki pyłkowe. Wówczas znamię słupka szybko zasycha, a pyłek lub łagiewka pyłkowa zamierają i nie dochodzi do zapłodnienia.

Źródło: PSPO za Farmer.pl

Rozbicie grupy wyłudzającej VAT

Funkcjonariusze Centralnego Biura Śledczego Policji oraz Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Kontroli Skarbowej zatrzymali kolejnych 3 członków zorganizowanej grupy przestępczej, zajmującej się wyłudzeniem wielomilionowych kwot nienależnego zwrotu podatku VAT w ramach wewnątrzspółnotowego obrotu olejem rzepakowym. Sprawcy narazili Skarb Państwa co najmniej na 156 milionów strat. Szacowana kwota „wypranych” przez grupę pieniędzy to aż 800 milionów złotych. Sprawcy, przy wykorzystaniu szeregu podmiotów gospodarczych, organizowali obrót olejem w ramach krajów członkowskich Unii Europejskiej, zyskując w ten sposób możliwość zwrotu podatku VAT z tytułu różnic w stawkach.

W rozpracowanie sposobu działania grupy oraz jej skuteczne rozbicie

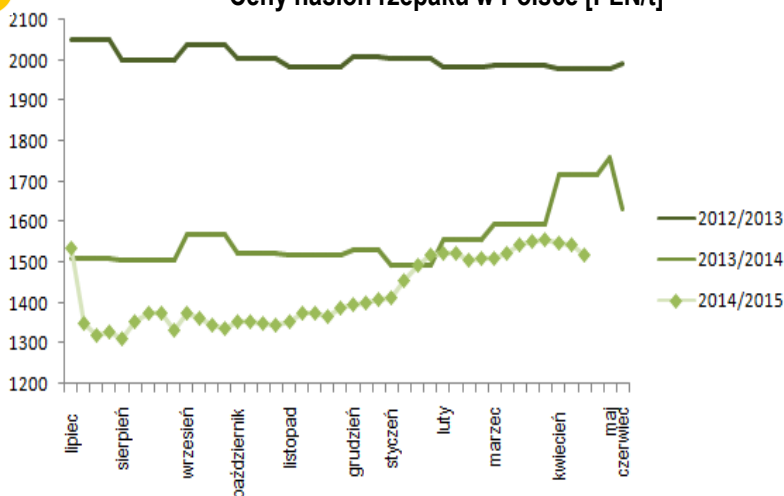
zaangażowane było Centralne Biuro Śledcze Policji, Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Kontrola Skarbowa.

Jest to kolejny etap realizacji wielowątkowej i rozległej sprawy, w ramach której dotychczas 25 osobom przedstawiono zarzuty m.in. udziału w zorganizowanej grupie przestępczej, dokonania szeregu oszustw oraz przestępstw karnych skarbowych, a także „prania brudnych pieniędzy”. Jak wynika z ustaleń śledztwa, zorganizowana grupa przestępcza w okresie od listopada 2011 roku do lutego 2015 roku naraziła Skarb Państwa na stratę co najmniej 156 milionów złotych z tytułu nienależnego zwrotu podatku VAT. Jednocześnie szacuje się, że kwota „wypranych” środków pieniężnych sięga ponad 800 milionów złotych.

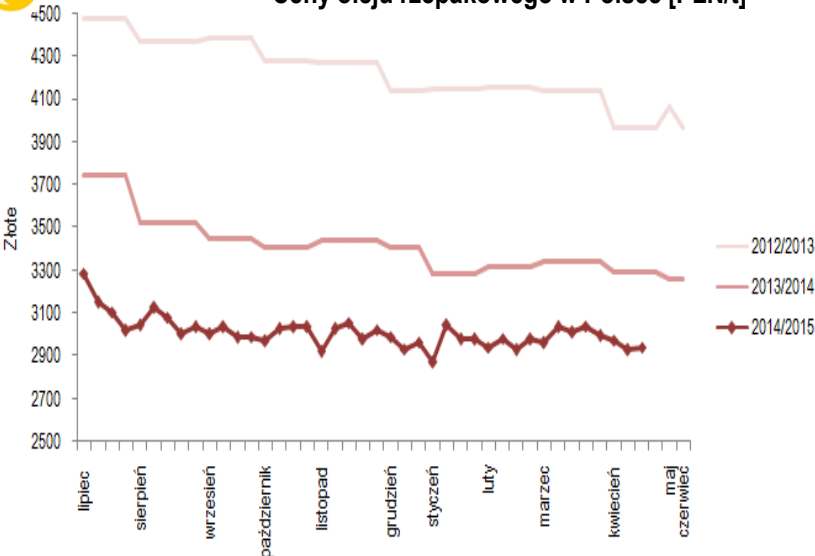
Wobec 6 podejrzanych sąd zastosował środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania, pozostali podejrzani objęci zostali wolnościowymi środkami zapobiegawczymi w postaci: dozorów Policji, zakazów opuszczania kraju i poręczeń majątkowych na łączną kwotę 3.750.000,00 złotych. Funkcjonariusze, na poczet groźących podejrzanych kar i grzywien, zajęli mienie o wartości ponad 40.000.000,00 złotych, m.in. nieruchomości, samochody, środki zgromadzone na rachunkach bankowych oraz udziały w spółkach prawa handlowego. Śledztwo prowadzone jest pod nadzorem Prokuratury Okręgowej w Gliwicach oraz przy współpracy z Generalnym Inspektorem Informacji Finansowej. Sprawa ma charakter rozwojowy. Niewykluczone są kolejne zatrzymania.

Źródło: PSPO za CBŚP Kraków

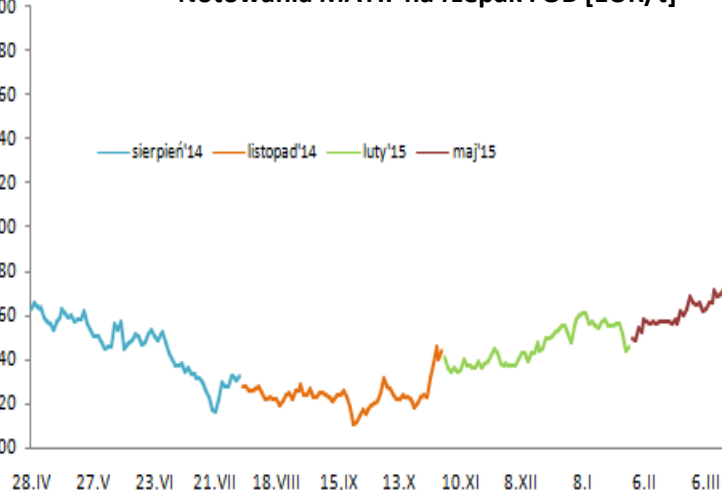
Ceny nasion rzepaku w Polsce [PLN/t]

Ceny oleju rzepakowego w Polsce [PLN/t]

Notowania MATIF na rzepak FOB [EUR/t]

opracowanie PSPO na podst. Euronext

Średnie ceny produktów rzepakowych w Polsce

13.IV – 19.IV

Wg MRiRW

Produkt	Cena netto [PLN/t]	Zmiana roczna [%]
Nasiona rzepaku	1519	-12,5
Olej rafinowany	2942	-8,3
Śruta	905	-15
Makuch	1000	-10,6

Polski handel zagraniczny

Wg MRiRW [t]

Nasiona rzepaku	I-II. 2014	I-II. 2015
Eksport	56 321	92 693
Import	19 219	8 573
Olej rzepakowy	I-II. 2014	I-II. 2015
Eksport	91 118	69 240
Import	19 057	7 991

Notowania MATIF na rzepak (FOB)

z dn. 10. IV

Wg Euronext

Dostawa	Cena [Euro/t]	Kurs EUR [PLN] (NBP)	Cena [PLN/t]
Maj' 15	378,5	4,0160	1520,1
Sierpień' 15	364,75		1464,8
Listopad' 15	366,75		1472,9
Luty'16	367		1473,9

Notowania różne

Wg FAMMU/FAPA, Orlen

Produkt	Jednostki	Cena
Nasiona rzepaku CIF październik/grudzień Hamburg 26 III	[USD/t]	401
Olej rzep. sur. FOB wrzesień Rotterdam 1.IV	[EUR/t]	685
BIO 100 PKN Orlen 24 IV	[PLN/m ³] netto	3 646
BIO ON PKN Orlen 24 IV	[PLN/m ³] netto	3 696